

VENDIM
Nr. 174, datë 19.3.2026

PËR PËRCAKTIMIN E KRITEREVE, TË PROCEDURAVE, TË PERIODICITETIT, TË METODOLOGJISË DHE TË LLOJEVE TË MASAVE PËR VLERËSIMIN E PËRMBUSHJES SË KUSHTEVE DHE TË KRITEREVE TË FUNKSIONIMIT TË INSTITUTEVE DHE NJËSIVE TË VEÇANTA TË KËRKIMIT SHKENCOR, TË CILAT FINANCOHEN NGA FONDE PUBLIKE

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 2, të nenit 20, të ligjit nr. 109/2024, “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”, me propozimin e ministrit të Arsimit, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Ky vendim përcakton kriteret, procedurat, periodicitetin dhe metodologjinë e vlerësimit të përmbushjes së kushteve dhe të kriterëve të funksionimit të instituteve dhe njësive të veçanta të kërkimit shkencor, të cilat financohen nga fonde publike, si dhe llojet e masave në rast të mospërmbushjes së kushteve dhe të kriterëve të funksionimit.

2. Ky vendim zbatohet për të gjitha institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor, që janë krijuar në bazë të ligjit nr. 109/2024, “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”, dhe që financohen plotësisht ose pjesërisht nga fonde publike apo sipas një marrëveshjeje të posaçme financimi.

3. Ky vendim zbatohet edhe për projektet e kërkimit të financuara nga programe të huaja, kur financimi kombëtar bashkëkontribuon në buxhet.

II. KRITERET E VLERËSIMIT TË PËRMBUSHJES SË KUSHTEVE DHE TË KRITEREVE TË FUNKSIONIMIT TË INSTITUTEVE DHE NJËSIVE TË VEÇANTA TË KËRKIMIT SHKENCOR TË FINANCUARA NGA FONDE PUBLIKE

Kriteret e vlerësimit të përmbushjes së kushteve dhe të kriterëve të funksionimit të instituteve dhe njësive të veçanta të kërkimit shkencor, që kanë përfituar fonde publike, janë, si më poshtë vijon:

a) Vlerësimi institucional mbi funksionimin e strukturës së bordit shkencor dhe komitetit të etikës së bashku me rregulloren e tij;

b) Vlerësimi për menaxhimin financiar dhe kontrollin, në përputhje me ligjin nr. 9963, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar;

c) Vlerësimi për kapacitetet njerëzore dhe profesionale mbi numrin e punonjësve kërkimorë-shkencorë të instituteve dhe njësive të veçanta të kërkimit shkencor;

ç) Vlerësimi mbi përdorimin e fondeve publike, sipas parashikimeve të legjislacionit në fuqi për menaxhimin financiar e kontrollin;

d) Realizimi i vlerësimit të produktit kërkimor-shkencor mbi përdorimin e bazës së të dhënave dhe rezultatit shkencor, sipas standardeve dhe objektivave të përcaktuar në marrëveshjen e financimit dhe kontributit në fushën e politikave publike;

dh) Vlerësimi për zbatimin e rregullave të transparencës, të etikës, të parimeve të shkencës së hapur, të mbrojtjes së të dhënave personale gjatë realizimit të veprimtarisë kërkimore-shkencore, sipas legjislacionit në fuqi.

III. PROCEDURA E VLERËSIMIT TË PËRMBUSHJES SË KUSHTEVE DHE TË KRITEREVE TË FUNKSIONIMIT TË INSTITUTEVE DHE NJËSIVE TË VEÇANTA TË KËRKIMIT SHKENCOR TË FINANCUARA NGA FONDE PUBLIKE

1. Vlerësimi i përmbushjes së kushteve dhe kriterëve të funksionimit të instituteve dhe njësive të veçanta të kërkimit shkencor të financuara nga fonde publike realizohet nga ministria përgjegjëse për çështjet e shkencës dhe kërkimit shkencor, sipas procedurës së ndarë në fazat e mëposhtme:

a) Faza e përgatitjes, e cila përfshin hartimin e planit vjetor të vlerësimeve nga ministria përgjegjëse për kërkimin shkencor, ngritjen e grupit të punës për vlerësim dhe njoftimin e instituteve dhe njësive të veçanta të kërkimit shkencor me shkrim 30 (tridhjetë) ditë para fillimit të vlerësimit. Pas njoftimit, instituti dhe njësia e veçantë e kërkimit shkencor, brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditëve nga data e njoftimit, paraqet:

- i. raportin vjetor teknik;
- ii. raportin financiar;
- iii. raportin e vetëvlerësimit;
- iv. dokumentet e kontrollit të brendshëm.

b) Faza e verifikimit, gjatë së cilës grupi i punës i ngritur për vlerësimin, brenda 20 (njëzet) ditëve nga marrja e dokumentacionit, realizon detyrat, si më poshtë:

- i. Analizën dokumentare;
- ii. Intervistën me drejtues dhe staf;
- iii. Verifikimet fizike (labororë, pajisje, aktivitete);
- iv. Auditimin e procedurave financiare dhe të prokurimit;
- v. Krahasset ndërinstitucionale (*benchmarking*).

c) Faza e analizës dhe e vlerësimit, gjatë të cilës grupi i punës i ngritur për vlerësim, brenda 10 (dhjetë) ditëve nga përfundimi i fazës së dytë, përgatit matricën e vlerësimit, sipas kriterëve, të cilat pikëzohen nga 1–5. Pësia e kriterëve caktohet, si më poshtë:

- i. 40% - performanca shkencore;
- ii. 30% - performanca financiare;
- iii. 20% - kapacitetet institucionale;
- iv. 10% - transparenca dhe etika.

2. Grupi i punës i ngritur harton projektraportin e vlerësimit brenda 45 (dyzet e pesë) ditëve nga fillimi i procedurës. Projektraporti i dërgohet institutit apo njësisë së veçantë të kërkimit shkencor për observime brenda 10 ditëve nga marrja e projektraportit. Raporti final publikohet me përjashtim të të dhënave konfidenciale.

IV. METODOLOGJIA PËR VLERËSIMIN E PËRMBUSHJES SË KUSHTEVE DHE TË KRITERËVE TË FUNKSIONIMIT TË INSTITUTEVE DHE NJËSIVE TË VEÇANTA TË KËRKIMIT SHKENCOR, QË FINANCOHEN NGA FONDE PUBLIKE

Metodologjia për kryerjen e këtij vlerësimi bazohet në instrumentet e mëposhtme:

a) Indikatorët metodologjikë:

- i. analizë statistikore;
- ii. analizë cilësore;
- iii. analizë krahasuese (*benchmarking*);
- iv. analizë e riskut;
- v. verifikim fizik;
- vi. raporte të auditimit të brendshëm e të jashtëm.

b) Indikatorët shkencorë:

- i. numri i botimeve, sipas kategorisë;
- ii. faktorët e ndikimit;
- iii. patentat;
- iv. projektet ndërkombëtare;
- v. nivelet e *technology readiness level*.

c) Indikatorët financiarë:

- i. përdorimi i buxhetit;

- ii. shmangiet nga plani i prokurimit;
- iii. rekomandimet e auditimeve;
- iv. përqindja e kostove joproductive.

ç) Indikatorët institucionalë:

- i. funksionimi i organeve drejtuese;
- ii. rregulloret e brendshme;
- iii. procedurat e zbatimit të akteve.

d) Indikatorët e transparencës e të etikës:

- i. publikimet në faqet zyrtare;
- ii. raportimet periodike;
- iii. ankesat dhe trajtimi i tyre.

V. PERIODICITETI PËR VLERËSIMIN E PËRMBUSHJES SË KUSHTEVE DHE TË KRITEREVE TË FUNKSIONIMIT TË INSTITUTEVE DHE NJËSIVE TË VEÇANTA TË KËRKIMIT SHKENCOR, QË FINANCOHEN NGA FONDE PUBLIKE

1. Ministria përgjegjëse për çështjet e shkencës e të kërkimit shkencor kryen vlerësimin e përmbushjes së kushteve dhe të kriterëve të funksionimit të instituteve dhe njësive të veçanta të kërkimit shkencor të financuara nga fonde publike të paktën një herë në çdo dy vjet për çdo projekt të financuar nga fonde publike dhe në përfundim të tij. Në rast se, sipas marrëveshjes së financimit, kjo kohëzgjatje është më pak se dy vjet, realizohet në përfundim të projektit.

2. Për projektet e kërkimit të financuara nga programe të huaja, kur financimi kombëtar bashkëkontribuon në buxhet, kryerja e vlerësimit të përmbushjes së kushteve dhe të kriterëve të funksionimit të instituteve dhe të njësive të veçanta të kërkimit shkencor të financuara nga fonde publike realizohet nga ministria përgjegjëse për shkencën dhe kërkimin shkencor për fondet e dhëna nga buxheti i shtetit, sipas kohëzgjatjes së përcaktuar në pikën 1 të këtij kreu.

VI. LLOJET E MASAVE PËR VLERËSIMIN E INSTITUTEVE DHE TË NJËSIVE TË VEÇANTA TË KËRKIMIT SHKENCOR, QË FINANCOHEN NGA FONDE PUBLIKE

1. Ministria përgjegjëse për çështjet e shkencës e të kërkimit shkencor, bazuar në raportin e vlerësimit, merr masa për institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor, sipas shkeljeve të konstatuara.

2. Shkeljet klasifikohen, si më poshtë:

a) Shkelje shumë të rënda, kur konstatohen shkelje e një apo më shumë prej kriterëve institucionale; merret masa e mosfinancimit nga fonde publike të asnjë projekti për një periudhë deri në 10 (dhjetë) vjet dhe ndërprerje e plotë ose e pjesshme e fondeve publike, nëse projekti nuk ka përfunduar;

b) Shkelje të rënda, kur konstatohet shkelje e një apo më shumë prej kriterëve të vlerësimit shkencor/produktit kërkimor-shkencor; merret masa e pezullimit të projektit deri në përmbushjen e kriterëve të paplotësuar;

c) shkelje të lehta, kur konstatohet mospërmbushje e kriterëve të etikës e të transparencës; merret masa e vendosjes së afateve të detyrueshme për përmbushjen e shkeljeve të konstatuara.

VII. DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

1. Rregullat teknike, në varësi të fushës së veprimtarisë kërkimore-shkencore, për monitorimin dhe vlerësimin e përmbushjes së kushteve dhe të kriterëve të funksionimit të instituteve dhe të njësive të veçanta të kërkimit shkencor të financuara nga fonde publike, përcaktohen në marrëveshjet dypalëshe ose shumëpalëshe, që lidhen ndërmjet institucioneve financuese dhe atyre përfituese, në përputhje me legjislacionin për kontrollin e menaxhimin financiar.

2. Ngarkohen ministria përgjegjëse për çështjet e shkencës dhe të kërkimit shkencor, institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTËR
Edi Rama